
Stor variasjon i bruken av antibiotika

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

AMANDA HYLLAND SPJELDNÆS

Universitetet i Oslo

Mange land har et overforbruk av antibiotika, mens andre mangler tilgang til slike legemidler.

Penicillin. Foto: Science Photo Library / NTB

Antibiotikaresistens har sammenheng med omfattende bruk av antibiotika. I en studie som nylig er publisert i *The Lancet Planetary Health*, ble bruken av antibiotika i 204 land i perioden 2000–18 kartlagt [\(1\)](#). Basert på 209 surveyundersøkelser med over 280 000 barn med nedre luftveisinfeksjoner ble det laget estimer for bruken av antibiotika i land i alle verdensdeler. Bruken varierte mye, både mellom land og innad i land, og var høyest i Sentral-Europa, Øst-Europa og Sentral-Asia og lavest i afrikanske land sør for Sahara. Det globale forbruket økte med rundt 46 % fra 2000 til 2018. Forbruket økte mest i Nord-Afrika, Midtøsten og Sør-Asia. I disse områdene var det særlig stor økning i bruken av fluorokinoloner og tredje generasjons cefalosporiner.

- Denne studien tyder på at mangel på tilgang på riktig antibiotika er en integrert del av bruksmønstret i lavsinntekstland, noe som ofte kommer i bakgrunnen for bruk og overbruk av antibiotika i rike land, sier Heidi Fjeld, som er førsteamanuensis ved Institutt for helse og samfunn, Universitetet i Oslo.
- Manglende tilgang på essensielle legemidler, feilbruk og overforbruk må derfor håndteres sammen. En slik erkjennelse er viktig ved utarbeidingen av retningslinjer for bærekraftig antibiotikabruk, blant annet for at retningslinjene skal være lokalt tilpasset, sier Fjeld.
- Det krever store ressurser å kartlegge og overvåke antibiotikabruk, og dette arbeidet nedprioriteres ofte i møte med andre mer akutte oppgaver, særlig i lavinntektsland. Vi mangler derfor mye data, og analysene i denne studien gir oss en bedre forståelse av forbruket av antibiotika globalt, sier Fjeld.

REFERENCES

1. Browne AJ, Chipeta MG, Haines-Woodhouse G et al. Global antibiotic consumption and usage in humans, 2000-18: a spatial modelling study. *Lancet Planet Health* 2021; 5: e893–904. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 22. juni 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0272
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. mars 2026.